

28 abril 2011

Tantes cintes per estrenar

Abans-d'ahir va tancar les portes l'última fàbrica de màquines d'escriure del món. Era a l'Índia, i es deia Godrej & Boyce. La van fundar el 1950 i a principis dels noranta encara venia cinquanta mil màquines cada any. Però l'any passat ja només vuit-centes. En el moment de baixar la persiana encara els en queden dues-centes al magatzem. És evident que el negoci ja no dóna per gaire. Reemplaçada a poc a poc per l'ordinador –omnipresent des de fa dècades al món occidental– la màquina d'escriure només era encara habitual a països com l'Índia. Ja, ni això. A The Daily Mail, el director general de la fàbrica explica que amb prou feines rebien comandes i que, d'ençà del 2000, fins i tot a l'Índia van començar a arraconar les màquines d'escriure, cada cop més. “Fins al 2009 en fabricàvem entre deu mil i dotze mil cada any”.

Jo, l'única màquina d'escriure que encara ara veig funcionant a tota pastilla és la d'una esplèndida lampisteria del barri: Elèctrica Pume, a Borrell a tocar de Sepúlveda. Tant els albarans com les factures els piquen a màquina (i sense cap falta d'ortografia!, fet que avui dia mereix ser notícia a primera plana). És una Olivetti Studio 46 i, quan se'ls acaben les cintes, en compren a un Buffetti petitó que hi ha a Sepúlveda amb Casanova. Jo encara tinc desades un munt de cintes mecanogràfiques –en un pot buit de cafè El Pico, de fa gairebé trenta anys– per si mai l'electricitat desapareix del planeta (en aquesta vida no s'ha de descartar mai res) i em veig obligat a tornar a la màquina mecànica. Conservo totes les que he comprat al llarg de la vida, des de la primera –una Olivetti Dora per la que el 1973 vaig pagar 4.312 pessetes a Talleres Carreras, al carrer de les Moles, a prop de Fontanella– fins a l'última, una Underwood blanca, antiga, que a mitjans dels anys vuitanta em van vendre en una botiga de la Gran Via, davant de la Universitat. La segona que vaig comprar va ser una Olivetti Lettera 32, verda, que als vuitanta em van tunejar en un local que l'Olivetti tenia al Poblenou. Van treure una tecla que no feia servir gaire i en lloc seu hi van posar la de l'ela geminada, per poder escriure-la correctament: en dos espais i no en tres (el truc barroer del punt baix entre dues eles). L'home que em va canviar la tecla era a punt de jubilar-se. Em va dir: “Des que va caure la República guardava aquestes tecles, amagades al fons d'un calaix, i ja em pensava que ningú no me'n demanaria mai...” Ara, trenta anys després, l'última fàbrica de màquines d'escriure del món tanca, i la tecla de l'ela geminada que em va instal·lar aquell home emocionat, i la màquina sencera, i la resta de les meves màquines d'escriure, acumulen pols en un prestatge i, encara que tingui un munt de cintes mecanogràfiques al pot d'El Pico, la cosa més probable és que em mori sense haver-hi tornat a teclejar, en cap. Pols a la pols, cendres a les cendres.

.....